

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-08-26

HSN 1405-0709

Handläggare:
Petri Salonen

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2014-10-16, P 8

Yttrande över motion 2013:16 av Helene Öberg m.fl. (MP) om att förnya ambulanssjukvården

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att Hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2013:16 om att förnya ambulanssjukvården. I motionen framhåller Helene Öberg m.fl. (MP) att det behövs en förnyelse av ambulanssjukvården i Stockholmsregionen. För att åstadkomma detta föreslås bland annat återinförda tidssatta mål för när ambulans ska vara på plats vid prio 1 larm, förbättrad samverkan mellan ambulanssjukvårdens aktörer och SOS Alarm samt att mandatet för den specialistutbildade ambulanssjuksköterskan stärks.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2014-08-26
Motion av Helene Öberg (MP) m.fl. om att förnya ambulanssjukvården

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i Programberedningen för akutsjukvård.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till Landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens förslag

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Inom ambulanssjukvården ställs krav på hög tillgänglighet genom en effektiv vårdkedja, där samtliga aktörer inom ambulanssjukvården ska verka för att nå kortast möjliga väntetid för patienten. Väntetidsmålet inom ambulanssjukvården avskaffades i samband med att nya avtal började gälla 2012-02-01. Tidigare väntetidsmål omfattade såväl tiden för prioritering och dirigerings som ambulansenhetens uppdragstid fram till ankomst hos patienten.

I nuvarande ambulansavtal har vårdgivarna ansvar för att uppnå kortast möjliga väntetid i varje enskilt uppdrag. För att tydliggöra de prehospitala funktionernas olika uppdrag och ansvar mäts väntperioden för prioriterings- och dirigeringscentralen respektive ambulanssjukvården var för sig. Förvaltningen följer löpande upp väntetider och utifrån denna uppföljning görs bedömning av vilka tider som prioriterings- och dirigeringscentralen, ambulanssjukvården och sjukhusen kan påverka och förbättra.

Ett eventuellt nytt väntetidsmål bör utgå ifrån det medicinska behovet. Sådant väntetidsmål är dock komplicerat att fastställa och det finns inget landsting som har ett liknande mål inom ambulanssjukvården idag. Förvaltningen har inlett diskussioner med andra landsting kring detta.

Prioriterings- och dirigeringsfunktionen är en nyckelfunktion av strategisk betydelse för den samlade hälso- och sjukvården i länet, och utgör första linjens styrning till rätt vårdinrättning och avgör hur länets prehospitala enheter nyttjas. Uppdraget att prioritera och dirigera ambulanserna har SOS Alarm Sverige AB och omfattar hela länet. SOS Alarm prioriterar ambulansuppdrag och dirigerar länets samtliga ambulansresurser. Enligt avtal ska ambulansleverantörerna följa prioriterings- och dirigeringscentralens direktiv om placering under drifttiden.

Det finns behov av ökad samverkan inom den prehospitala sjukvården. För att stärka och utveckla samordning och styrning inom den prehospitala vården har verksamheten vid Stockholms Prehospitala Centrum Ambulans (SPC-A) integrerats inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen från och med mars 2014. Förvaltningen utreder även förutsättningarna för att bedriva prioritering och dirigering i egen regi.

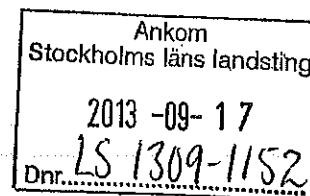
Det prehospitala vårdinnehållet har utvecklats på senare tid genom medicinteknisk utveckling i kombination med att en kompetenshöjning skett med vidareutbildade sjuksköterskor. Syftet med kompetenshöjningen är att säkerställa kvalificerade bedömningar och bästa omhändertagande av patienter samt att föra patienterna till rätt vårdnivå. Direktintag är prioriterat område och i dagsläget pågår utveckling av direktintag inom närakutstyrningen och geriatriken.

Om flera medicinska vårdinsatser sker innan patienten kommer till sjukhus kan effektivare vårdprocesser uppnås, besök på akutmottagningen undvikas liksom inläggning på sjukhus. Ett mer kvalificerat omhändertagande i första linjen möjliggör också en förbättrad styrning av vårdprocesser. Av dessa skäl utgör den prehospitaledvården och den medicinska kompetensnivån inom ambulanssjukvården en viktig länk i genomförandet av Framtidens hälso- och sjukvård (FHS).

För att tillvarata den specialistutbildade sjuksköterskans kompetens ställs tydliga krav i nuvarande avtal. Ambulansleverantör ska säkerställa att kompetens vidmakthålls och anpassas till rådande utveckling. Den specialistutbildade sjuksköterskan har de medicinska riktlinjerna som stöd för patientomhändertagande. De gånger som de medicinska riktlinjerna inte ger stöd tas kontakt med SOS läkaren. Förvaltningen ser inte behov av några nya direktiv utifrån det som beskrivits ovan.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ann Eva Askensten
Avdelningschef

Motion av Helene Öberg (MP) om att förnya ambulanssjukvården

2013-16
Rotel II

Ambulanssjukvården i Stockholmsregionen måste bli tryggare. För att komma tillrätta med de övergripande problemen föreslår Miljöpartiet en förnyelse av hela ambulanssjukvården.

Vi vill att förvaltningen får i uppdrag att aktivt arbeta med att korta väntetiderna. Som ett verktyg för det vill vi återinföra tidssatta mål om när ambulans ska vara på plats vid prio 1-larm. Målsättningen ska vara hjälp inom tio minuter för de svårast sjuka, i 75 procent av fallen. I dag är det företagen Falck, Samariten och det landstingsdrivna bolaget Aisab som kör ambulans i Stockholmsregionen. SOS Alarm dirigerar och prioriterar ambulanserna. För att korta väntetiderna vill vi införa en sammanhållen ledningscentral, där alla aktörer är placerade under samma tak. Det skulle också leda till en trygg, säker och fungerande organisation.

Verksamheten måste ge medarbetarna bästa möjliga förutsättningar. Ambulanspersonal som arbetat 30 timmar i sträck utan paus för mat, toalettbesök eller återhämtning, äventyrar patienternas säkerhet. Samverkan mellan aktörerna blir ett första steg i rätt riktning för en bättre arbetsmiljö. Den som har det formella ansvaret för arbetsmiljön ska kunna fatta beslut om när arbetspass anses avslutade, eller när det krävs pauser. Så är det inte i dag. Ambulanssjukvårdens medarbetare och deras insatser är ovärderliga. Genom ett gott ledarskap kan medarbetarnas tankar i kombination med forskning och utveckling utgöra den största drivkraften i förändringsarbetet. Landstinget ska ställa tuffa krav redan i upphandlingen vad gäller arbetsvillkor.

Vi menar att landstinget bättre behöver säkerställa att medarbetarnas kompetens kan tillvaratas. Inte minst hos de specialistutbildade sjuksköterskorna. Låt dem avgöra vem som får åka med in till sjukhus, skickas vidare till vårdcentral, stanna hemma, bli bedömd av akutläkare eller åka direkt till geriatriken utan att passera akuten. Modern teknik ska uppdateras, och göra det möjligt att skriva patientjournal redan i ambulansen.

Vi behöver ett ledarskap för ständiga förbättringar. Ambulanssjukvården behöver ständigt förbättras. Vi vill därför se ett framtida ledarskap för utvecklingen av ambulansen, som tar tillvara på ny medicinteknik. Ett gott ledarskap ska möjliggöra behovet av fler vårdinsatser framöver. Det behövs också marginaler för att hantera oväntade ambulansutryckningar, som vid flyg- eller trafikolyckor.

Landstingsfullmäktige föreslås besluta

- att återinföra tidssatta mål om när ambulans ska vara på plats vid prio 1-larm
- att målsättningen ska vara hjälp inom tio minuter för de svårast sjuka, i 75% av fallen
- att förbättra samverkan mellan ambulanssjukvårdens aktörer och SOS-alarm genom att se över möjligheterna till en gemensam sambandscentral för prioritering och dirigering
- att genom nya direktiv stärka mandatet för ambulanssjuksköterskan och därigenom ge bättre möjlighet att delta i vårdplaneringen

Helene Öberg

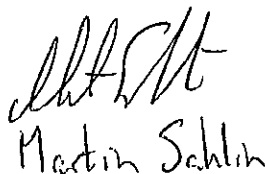
~~Rebwar Hassan~~

~~Shadi Larsson~~

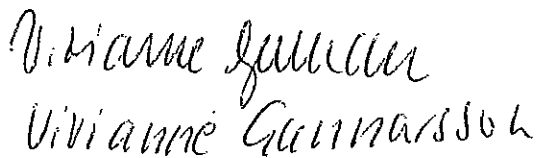

Marie Åkesdotter

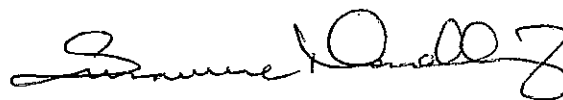
Yvonne Andersson

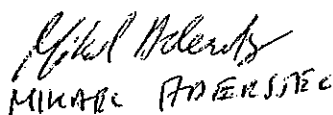
Martin Schlin

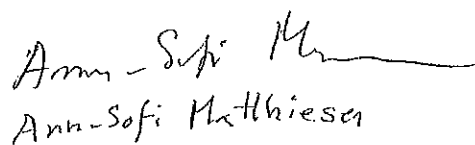
Vivianne Gunnarsson

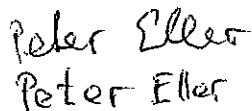
Susanne Nordling

Mikael Andersson

Ann-Sofi Mathiesen

Peter Eller